

GOTT NYTT ÅR 2016

önskar

Förbundet FÖR Delaktighet och Jämlikhet

Den här nyårshälsningen har föregåtts av vissa våndor.

En nyårshälsning ska ju vara en tillbakablick på det gamla året. Lyfta fram händelser som varit viktiga för oss. Helst i en positiv mening och som visar vägen in i det nya året.

2015 var det året vi på riktigt blev varse att vi lever i en global verklighet. Människor är på flykt från krig och terrorism i en omfattning som vi inte varit med om sedan andra världskriget. Främlingsfientliga partier växer och flyttar fram sina positioner här i vårt land, i övriga nordiska länder och i flera länder i Europa som Frankrike, Ungern och Polen. Hot- och krisscenarios byggs upp. Människors vilshenhet och osäkerhet exploateras.

Den etablerade politiken känns handfallen och brådstörtad. Ena veckan håller statsministern engagerade tal om allas lika värde. Några veckor senare beskrivs hoten mot välfärden som akuta. Förflugna finansministerord ställer grupp mot grupp och aviserar att pengar kan behöva överföras från assistansersättningen till flyktningmottagandet.

Mot bakgrund av denna verklighetsbild – krisstämning och politisk handfallenhet – går vi in i det nya året 2016.

Vad kan vi då förvänta oss av det nya året? Då tänker jag främst på våra villkor, vi som lever med funktionsnedsättningar i dagens Sverige.

Det enkla svaret skulle kunna vara mer av det vi redan sett och känt av under 2015. Det vill säga fortsatta besparingar; ett fortsatt ekonomiskt tänkande där storleken på kostnadssidan i sig – utan eftertanke till vad pengarna används till – utlöser sparreflexer hos politiker och myndigheter.

En tänkt dialog på finansdepartementet som illustrerar detta kan kanske låta så här:

”Assistansersättningen kostar 30 miljarder ett budgetår. Det kan inte vara rimligt. Här finns pengar att spara.” Sagt och gjort och snabbt åtgärdat genom att höjningen av schablonersättningen under mandatperioden begränsas årligen till 1,4%. Logiken är förödande enkel. Men oklok och kortsiktig.

En bevarad rätt till personlig assistans förenlig med de grundläggande intentionerna att kunna leva som andra i alla dess aspekter är en ideologisk ödesfråga för svensk välfärdspolitik. Och för många av oss, en överlevnadsfråga. Det är en kamp vi tillsammans måste vinna. Annars förpassas vi mer än 20 år tillbaka i tiden.

Sveriges välfärdspolitik innehåller också höga mål om tillgänglighet: mål som man nu politiskt verkar vara beredd att ge avkall på. Lagar om krav på tillgänglighet ställs nu mot behovet att bygga ikapp ett sedan länge försummat bostadsbyggande som skapat akut bostadsbrist. De politiska lösningarna som diskuteras är hur man kan åstadkomma kostnadsminskningar genom förenklade regelverk. Bostadsministern har därför aviserat förslag om att rucka på hisskravet och även bygga mindre och därmed otillgängliga bostäder. Hur tänker bostadsministern som innan, när Miljöpartiet var i opposition, var en stor förespråkare för ett samhälle tillgängligt för alla? Logiken är också här enkel och lika oklok och kortsiktig. Grundläggande värderingar tillåts överbryggas av

kostnadsaspekter och kristänkande. När vi protesterar med argument om ett samhälle för alla och hänvisar till FN-konventioner möts vi av oförstående och skuldbeläggande. ”Det är väl ändå viktigare att alla har någonstans att bo än att vi bygger tillgängligt.” Vårt motargument måste då bli: Kan man göra undantag från grundvärderingen att samhället är till för alla medborgare? Vem står näst på tur att plockas bort från samhällsgemenskapen?

Rätt till personlig assistans och till ett tillgängligt samhälle är två viktiga symbolfrågor, ja förmodligen de viktigaste, både som konkreta reformer och som uttryck för en samhällelig värdegrund om allas lika värde. Vinner vi här har vi vunnit mycket. Förlorar vi här har vi förlorat mycket.

REGERINGENS AVISERADE UTFÅSTELSER 2016

Vi minns att statsministern i sin första regeringsförklaring utlovade ökad likvärdighet i hjälpmedelsförsörjningen, att den nya lagen om otillgänglighet som diskrimineringsgrund ska ses över och breddas samt en reformering av arbetsmarknadspolitiken, bland annat möjlighet till flexjobb.

Vad har hänt/händer med dessa löften?

En ny strategi för funktionshinderpolitiken ska tas fram

Myndigheten för delaktighet har fått i uppdrag av regeringen att ta fram förslag på hur funktionshinderpolitiken kan bli mer effektiv och systematisk samt om inriktningen för arbetet framöver. Man ska uppmärksamma jämställdhets- och barnrättsperspektiven. Förslagen ska vara samhällsekonomiskt effektiva, kostnadseffektiva och rymmas inom befintliga ekonomiska ramar. Det arbetet kommer ligga till grund för den nya strategin som börjar gälla år 2017. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2016 till Regeringskansliet.

Länk till regeringens direktiv:

<http://www.mfd.se/globalassets/dokument/om-mfd/regeringsuppdrag-och-projekt/2015/2015-05-21-regeringsuppdrag-genomforande-uppfoljning-inriktning-funktionshindersomradet.pdf>

Översyn av hjälpmedelsförsörjningen

En särskild utredare ska se över tillgången till och användningen av hjälpmedel och lämna förslag i syfte att öka likvärdigheten och minska skillnaderna i fråga om avgifter och regelverk. Frågan om nationell reglering och ett samlat huvudmannaskap ska också ses över. I direktiven till utredaren framhålls, som numera alltid görs, att förslagen ska skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling på området. Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2017. Av direktiven framgår vidare att valfrihetssystemet som infördes av alliansen kommer att skrotas.

Länk till direktiven för utredningen:

<http://www.regeringen.se/contentassets/385cf1f9b4e6476a8c6449e6a6a2f11b/hjalpmedel-teknik-och-metoder-for-delaktighet-och-sjalvbestammande.pdf>

Ett uppdrag som berör hjälpmedelsförsörjningen har också givits till Socialstyrelsen som ska redovisas under 2016. Uppdraget ska ge svar på och kunskap om hur hjälpmedelsförsörjningen fungerar idag. Är utbudet av hjälpmedel är tillräckligt i förhållande till behoven? Tillgången till och användningen av hjälpmedel inom hälso- och sjukvård och socialtjänst? Har förskrivare adekvat kompetens om hjälpmedel? I uppdraget ingår också att ta fram kunskapsstöd om hur verksamheterna kan främja den enskildes inflytande i förskrivningsprocessen samt utbildnings- och kunskapsstöd till förskrivare av hjälpmedel.

Länk till regeringens direktiv:

<http://www.regeringen.se/contentassets/711f15825b834b66b7dbda301961d3f4/uppdrag-inom-hjalpmedelsomradet-s20148959fst>

Översyn och breddning av den nya lagen om otillgänglighet som diskrimineringsgrund

Redan i början av året utlovade kultur- och demokratiministern att detta var en prioriterad uppgift. År 2015 är nu till ända och inga ytterligare initiativ för att lyfta frågan har tagits av ministern. Det är dags för oss att nu göra oss påminda.

Flexjobben

Även här är det tyst. Frågan finns inte heller med i regeringens budgetproposition. Istället tar ministern för arbetsmarknadsfrågor upp att regeringskansliet och regeringen arbetar vidare med förändringar i de nuvarande lönestöden för att regelverket ska förtydligas och insatserna effektiviseras.

Mänskliga rättigheter

Regeringen avser att inrätta en oberoende nationell institution med uppgift att skydda och främja de mänskliga rättigheterna i enlighet med Parisprinciperna. Regeringens utgångspunkt är att institutionen ska ges ett brett mandat att främja och skydda de mänskliga rättigheterna i Sverige. Med detta avses bland annat att följa hur dessa respekteras, att informera och vidta andra åtgärder för att bidra till en ökad medvetenhet om de mänskliga rättigheterna. Frågetecken för vilken tidsplan som gäller. En viktig fråga för oss att bevaka.

FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar

Regeringen har givit Myndigheten för delaktighet i uppdrag att i samarbete med Diskrimineringsombudsmannen genomföra en bred upplagd kommunikationsinsats för att öka kunskapen och medvetenheten om innehållet i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Kommunikationsinsatsningen ska genomföras under åren 2015–2017.

Länk till regeringens direktiv: <http://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2015/04/s20152415fst/>

Handikappersättningen och vårdbidraget föreslås ersättas med en merkostnadsersättning och ett omvårdnadsbidrag

I en promemoria (Ds 2015:58) som tagits fram på uppdrag av Socialdepartementet föreslås att två nya socialförsäkringsförmåner ska införas – en merkostnadsersättning vid funktionsnedsättning hos barn och vuxna samt ett omvårdnadsbidrag till föräldrar vid funktionsnedsättning hos barn. Förmånerna ska ersätta handikappersättning och vårdbidrag som ska upphöra. Förslaget är ute på remiss till och med 16 februari 2016. Förslagen beräknas 2019 leda till minskade kostnader för staten på drygt 60 miljoner kronor. Så det gäller att se upp. Remisstiden går ut 16 februari. FÖR tänker svara på remissen, så vi vill gärna ha dina synpunkter, som skickas till lars.hagstrom1@comhem.se.

Länk till promemorian:

<http://www.regeringen.se/contentassets/177e2416014348a99549d12c4fe7327e/reformerade-stod-till-barn-och-vuxna-med-funktionsnedsattning-ds-2015-58.pdf>

Översyn av LSS

För närvarande pågår inom Socialdepartementet utarbetandet av utredningsdirektiv till en översyn av LSS. Socialdepartementet kommer att bjuda in organisationer och anordnare för att få ta del av deras kunskap om vad en utredning bör fokusera på. Vi är allvarligt oroad för att utredningen kommer att fokusera på kostnadsutvecklingen. Därtill är verkligheten idag att tillämpningen av LSS blir mer och mer restriktiv på bekostnad av de grundläggande intentionerna. Den samlade funktionshinderrörelsen står här inför en svår och viktig uppgift.

LANDSMÖTE OCH SEMINARIUM

Styrelsen har fastställt tid för landsmötet och vårens seminarium till den 1 april. På förmiddagen håller vi landsmöte och på eftermiddagen äger seminariet rum. Plats blir som vanligt ABF huset, Sveavägen 41, Stockholm.

Vi kommer att skicka ut mer information senare, bland annat om tema för seminariet som vi ännu inte fastställt.

MEDLEMSAVGIFTEN FÖR 2016

Medlemsavgiften för 2016 är oförändrad, 200 kr för ett år eller ett frivilligt högre belopp. När du betalar glöm inte att ange medlemskategori ("anser dig ha ett rörelsehinder" eller är solidaritetsmedlem) och aktuell e-post adress. Senast före aprils utgång ska medlemsavgiften enligt vår stadga vara inbetald. Men varför vänta så länge. FÖRs postgironummer är: 17 90 25 -2.

GOTT NYTT ÅR!

önskar

Förbundet För Delaktighet och Jämlikhet

<http://www.fordelaktighet.se/>

Styrelsen gm

Lars Hagström, ordförande